

Szkoła ponadpodstawowa

JĘZYK POLSKI

Scenariusz zgodny z podstawą programową
(Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej
z dn. 2 marca 2018 r.)

Szkoła ponadgimnazjalna

JĘZYK POLSKI

Scenariusz zgodny z podstawą programową
(Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej
z dn. 27 sierpnia 2012 r.)

Scenariusz z wykorzystaniem nowych mediów
i pracy w grupach (90 min)

„Nie siedzę w domu” (Sixto Diaz Rodriguez). O podróży jako metaforze życia w twórczości Zbigniewa Herberta i filmie dokumentalnym *Sugar Man*

Opracowała: Małgorzata Bazan

Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne - Na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe
Licencja ta pozwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych oraz
tak długo jak utwory zależne będą również obejmowane tą samą licencją.

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/legalcode.pl>

Cele lekcji:

Uczeń:

- ✓ doskonalą umiejętność analizy i interpretacji tekstu poetyckiego
- ✓ doskonalą umiejętność analizy i interpretacji filmu/scen filmowych
- ✓ dostrzega obecność toposu podróży we współczesnych tekstach kultury i interpretuje go w kontekście losów bohatera

Metody:

- ✓ praca z tekstami kultury
- ✓ praca w grupach

Środki dydaktyczne:

- ✓ karty pracy
- ✓ teksty Zbigniewa Herberta

Przygotowanie do lekcji:

Uczniowie i uczennice oglądają przed lekcją film dokumentalny w reż. Malika Bendjelloul pt. *Sugar Man*.

Powiązanie z podstawą programową z języka polskiego:

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:

2) rozpoznaje konwencje literackie i określa ich cechy w utworach (fantastyczną, symboliczną, mimetyczną, realistyczną, naturalistyczną, groteskową),

5) interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego,

9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej, zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi; poddaje ją refleksji,

10) rozpoznaje w utworze sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; interpretuje je i wartościuje,

11) rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje podstawowe motywy i toposy oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych,

14) przedstawia propozycję interpretacji utworu, które mogą stanowić argumenty na poparcie jego propozycji interpretacyjnej,

15) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historycznoliteracki, historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny, egzystencjalny,

16) rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe; określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu

ZAKRES ROZSZERZONY

1) odczytuje tekst w jego warstwie semantycznej i semiotycznej,

2) rozumie pojęcie tradycji literackiej i kulturowej, rozpoznaje elementy tradycji w utworach, rozumie ich rolę w budowaniu wartości uniwersalnych,

9) rozumie pojęcie archetypu, rozpoznaje archetypy w utworach literackich oraz określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych,

13) rozumie i określa związek wartości poznawczych, etycznych i estetycznych w utworach literackich

2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:

ZAKRES PODSTAWOWY

- 2) analizuje strukturę tekstu: odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację,
- 5) charakteryzuje główne prądy filozoficzne oraz określa ich wpływ na kulturę epoki,
- 6) odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki/

ZAKRES ROZSZERZONY

- 3) rozpoznaje nawiązania do tradycji biblijnej i antycznej w kulturze współczesnej,
- 4) porównuje teksty kultury, uwzględniając różnorodne konteksty,
- 6) odczytuje poglądy filozoficzne zawarte w różnorodnych dziełach.

III. Tworzenie wypowiedzi.

1. Elementy retoryki. Uczeń:

ZAKRES PODSTAWOWY

- 1) formułuje tezy i argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych.

IV. Samokształcenie.

ZAKRES PODSTAWOWY

- 9) wykorzystuje multimedialne źródła informacji oraz dokonuje ich krytycznej oceny,
- 10) gromadzi i przetwarza informacje, sporządza bazę danych,
- 11) korzysta z zasobów multimedialnych, np. z: bibliotek, słowników on-line, wydawnictw e-book, autorskich stron internetowych; dokonuje wyboru źródeł internetowych, uwzględniając kryterium poprawności rzeczowej oraz krytycznie ocenia ich zawartość.

2. Mówienie i pisanie. Uczeń:

ZAKRES PODSTAWOWY

- 2) buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki.

Powiązanie z podstawą programową z języka polskiego:

IV etap edukacyjny – zakres podstawowy

wymaganie szczegółowe:

II. 1.1 prezentuje własne przeżycia wynikające z kontaktu z dziełem sztuki,

II. 1.2 określa problematykę utworu,

II. 1.3 rozpoznaje konwencję literacką (stałe pojawianie się danego literackiego rozwiązania w obrębie pewnego historycznie określonego zbioru utworów),

II. 2.1 wskazuje zastosowane w utworze środki wyrazu artystycznego i ich funkcje,

II. 2.4 rozpoznaje w utworze sposoby kreowania świata przedstawionego i bohatera (sytuacja liryczna),

II. 3.1 wykorzystuje w interpretacji elementy znaczące dla odczytania sensu utworu (np. słowa-klucze, wyznaczniki kompozycji),

II. 3.2 wykorzystuje w interpretacji utworu konteksty (np. literackie, kulturowe, filozoficzne),

II. 3.3 porównuje funkcjonowanie tych samych motywów w różnych utworach literackich,

II. 3.4 odczytuje treści alegoryczne i symboliczne utworu,

Przebieg lekcji:

- **FAZA WSTĘPNA**

Swobodna rozmowa z uczniami i uczennicami na temat motywu podróży i jego znaczenia w kulturze. Młodzież powinna wyróżnić dwa podstawowe typy wędrowki: podróż w czasie i przestrzeni oraz podróż w głąb siebie, jako próbę dotarcia do prawdy i samoświadomości. Uczniowie i uczennice wymieniają znane im utwory z motywem podróży i bohaterów/bohaterki wędrujących/wędrujące – Kain jako wieczny tułacz, Odyseusz, Mojżesz, Dante (kierunek wertykalny), Kordian; i współczesne przykłady (np.: *Bieguni* Olgi Tokarczuk, *Jadąc do Babadag* Andrzeja Stasiuka).

Pomocna dla nauczyciela będzie prezentacja multimedialna: goo.gl/VVydDf

- **FAZA REALIZACYJNA**

1. Analiza i interpretacja utworów Zbigniewa Herberta. Nauczyciel/nauczycielka dzieli klasę na cztery grupy. Każda otrzymuje inny tekst Herberta (*Podróż*, *Modlitwa Pana Cogito-podróżnika*, *Obłoki nad Ferrarą*, *Do Yehudy Amichaja* – w załącznikach) i wykonuje polecenia zgodnie z Kartą pracy (w załącznikach).
2. Prezentacja pracy grupowej. Wspólne formułowanie wniosków.
3. Analiza i interpretacja fragmentów filmu. Praca w tych samych grupach.

Grupa I – analiza scen pokazujących „wędrowkę” Rodrigueza przez miasto – zimą i latem (+ tekst piosenki *Street boy* – w załączniku).

- **FAZA PODSUMOWUJĄCA**

Podsumowanie: porównanie postawy podmiotu lirycznego wierszy Herberta z życiem Sixto Rodrígueza (notatka w punktach lub tabeli), np.:

Podmiot liryczny w wierszach Herberta:

- ✓ przygląda się światu
- ✓ jest filozofem, mędrce
- ✓ wie i rozumie znaczenie podróży
- ✓ podróż jest dlań nie tylko w głąb siebie, ale też życie jest dla niego podróżą (łączy się z tym, co nieznanne, z odkrywaniem siebie)
- ✓ świat jest dla niego piękny i różnorodny, bogaty i nieodgadniony

Rodríguez:

- ✓ jest współczesnym mędrce
- ✓ podchodzi do życia spokojnie, z umiarem, jak stoik
- ✓ ceni „drobne rzeczy”
- ✓ wie o normalnym życiu pracownika budowlanego, ale drzemie w nim artysta
- ✓ całe życie się uczy (np.: czyta, chodzi na koncerty, do galerii)
- ✓ to niejako bohater dychotomiczny – z jednej strony pogodzony z losem, z drugiej marzyciel, wielki artysta
- ✓ podróżuje w głąb siebie, ale też „zderza” się z tajemnicą własnej historii i losu – podróż do RPA
- ✓ sława go nie zmienia (np.: zarobione pieniądze oddaje rodzinie i przyjaciołom)
- ✓ jest jak jedwabnik (z gąsienicy „rodzi się” motyl)
- ✓ świat jest dla niego piękny i różnorodny, bogaty i nieodgadniony.

Końcowym etapem lekcji może być także quiz Kahoot!: goo.gl/vho2z2.

Zadanie domowe:

Zastanów się i napisz, w jaki sposób wybór gatunku (film dokumentalny) wpływa na odbiór historii Rodrígueza, rozumianej jako „przypowieść” o artyście i tułaczku.

Karty pracy do wierszy Zbigniewa Herberta:

Karta pracy nr 1 – Podróż

Zbigniew Herbert

Podróż

1

*Jeśli wybierasz się w podróż niech będzie to podróż długa
wędrowanie pozornie bez celu błędzenie po omacku
żebyś nie tylko oczami ale także dotykiem poznał szorstkość ziemi
i abys całą skórą zmierzył się ze światem*

2

*Zaprzyjaźń się z Grekiem z Efezu Żydem z Aleksandrii
poprowadzą ciebie przez uśpione bazyliki
miasta traktatów kryptoportyki
tam nad wygasłym atanorem tablicą szmaragdową
kołyszają się Basileos Valens Zosima Geber Filalet
(złoto wyparowało mądrość pozostała)
przez uchyloną zasłonę lzydy
korytarze jak lustra oprawione w ciemność
milczące inicjacje i niewinne orgie
przez opuszczone sztolnie mitów i religii
dotrzenie do nagich bogów bez symboli
umartwych to jest wiecznych w cieniu swych potworów*

3

*Jeżeli już będziesz wiedział zamilcz swoją wiedzę
na nowo ucz się świata jak joński filozof
smakuj wodę i ogień powietrze i ziemię bo
one pozostaną gdy wszystko przeminie i
pozostanie podróż chociaż już nie twoja*

4

*Wtedy ojczyzna wyda ci się mała
kołyska łódka przywiązana do gałęzi włosem matki
kiedy wspomnisz jej imię nikt z tych przy ognisku
nie będzie wiedział za jaką leży górą
jakie rodzi drzewa
kiedy tak iście mała potrzeba jej czułości
powtarzaj przed zaśnięciem śmieszne dźwięki mowy
że - czy - się
uśmiechaj się przed zaśnięciem do ślepej ikony
do łopuchów potoku do steczki do łęgów
przeminał dom
jest obłok ponad światem*

5

*Odkryj znikomość mowy królewską moc gestu
bezużyteczność pojęć czystość samogłosek
którymi można wyrazić wszystko żal radość zachwyty gniew
lecz nie miej gniewu
przyjmij wszystko*

6

*Co to za miasto zatoka ulica rzeka
skała która rośnie na morzu nie prosi o nazwę
a ziemia jest jak niebo
drogowskazy wiatrów światła wysokie i niskie
tabliczki w proch się rozpadły
piasek deszcz i trawa wyrównały wspomnienia
imiona są jak muzyka przejrzyste i bez znaczenia
Kalambaka Orchomenos Kavalla Levadia
zegar staje i odtąd godziny są czarne białe lub niebieskie
nasiąkają myślą że tracisz rysy twarzy
kiedy niebo położy pieczęć na twojej głowie
cóż może odpowiedzieć ostom wyżłobiony napis
oddaj puste siodło bez żalu
oddaj powietrze innemu*

7

*Więc jeśli będzie podróż niech będzie to podróż długa
powtórka świata elementarna podróż
rozmowa z żywiołami pytanie bez odpowiedzi
pakt wymuszony po walce
wielkie pojednanie*

Zadania:

1. Określcie podmiot liryczny, charakter i znaczenie monologu lirycznego.
2. Jakie warunki należy spełnić, by podróż była prawdziwa? Znajdźcie słowa potwierdzające wasze tezy.
3. Czym jest dla Pana Cogito wędrówka? Czym jest życie?
4. Z jaką filozofią należy kojarzyć tekst?

Karta pracy nr 2 – Modlitwa Pana Cogito-podróżnika

Zbigniew Herbert

Modlitwa Pana Cogito-podróżnika

*Panie dziękuję Ci że stworzyłeś świat piękny i bardzo różny
a także za to że pozwoliłeś mi w niewystawionej dobroci Twojej
być w miejscach które nie były miejscami mojej codziennej udręki*

*– że nocą w Tarquinii leżałem na placu przy studni
i spiż rozkołysany obwieszczał z wieży Twój gniew lub wybaczenie
a mały osioł na wyspie Korcyra
śpiewał mi ze swoich niepojętych miechów płuc melancholię krajobrazu*

i w brzydkim mieście Manchester odkryłem ludzi dobrych i rozumnych

*natura powtarzała swoje mądre tautologie:
las był lasem morze morzem skała skałą gwiazdy krążyły i było jak być powinno*

*– lovis omnia plena – wybacz – że myślałem tylko o sobie
gdy życie innych okrutnie nieodwracalne krążyło wokół mnie
jak wielki astrologiczny zegar u świętego Piotra w Beauvais*

*że byłem leniwy roztargniony zbyt ostrożny w labiryntach i grotach
a także wybacz że nie walczyłem jak lord Byron o szczęście ludów podbitych
i oglądałem tylko wschody księżycy i muzea*

*– dziękuję Ci że dzieła stworzone ku chwale Twojej udzieliły mi cząstki swojej tajemnicy
i w wielkiej zarozumiałości pomyślałem
że Ducio van Eyck Bellini malowali także dla mnie*

*a także Akropol którego nigdy nie zrozumiałem do końca
cierpliwie odrywał przede mną okaleczone ciało*

*– proszę Cię żebyś wynagrodził siwego staruszka
który nie proszony przyniósł mi owoce ze swego ogrodu
na spalonej słońcem ojczyściej wyspie syna Laertesa*

*a także Miss Helen z mglistej wysepki Mull na Hebrydach
za to że przyjęła mnie po grecku i prosiła
żeby w nocy zostawić w oknie wychodzącym na Holy Iona
zapaloną lampę aby światła ziemi pozdrowiały się*

a także tych wszystkich którzy wskazywali mi drogę i mówili kato kyrie kato

i żebyś miał w swej opiece Mamę ze Spoleto Spiridiona z Paxos

*dobrego studenta z Berlina który wybawił mnie z opresji
a potem nieoczekiwanie spotkany w Arizonie wiozł mnie do Wielkiego Kanionu
który jest jak sto tysięcy katedr zwróconych głową w dół*

*– pozwól o Panie abym nie myślał o moich wodnistookich szarych niemądrych
prześladowcach kiedy słońce schodzi w Morze Jońskie prawdziwie nieopisane*

*żebym rozumiał innych ludzi inne języki inne cierpienia
a nade wszystko żebym był pokorny
to znaczy ten który pragnie źródła*

dziękuję Ci Panie że stworzyłeś świat piękny i różny

*a jeśli jest to Twoje uwodzenie jestem uwiedziony
na zawsze i bez wybaczenia*

Zadania:

1. Okreśćcie podmiot liryczny, charakter i znaczenie monologu lirycznego (gatunek – modlitwa).
2. Jakie miejsca zwiedza Pan Cogito? Co je łączy?
Skorzystajcie z encyklopedii/leksykonu/Internetu.
3. Czym jest dla Pana Cogito wędrówka? Czym jest życie?
4. Zinterpretujcie słowa: „dziękuję Ci Panie, że stworzyłeś świat piękny i różny”.
Z jaką filozofią się Wam kojarzą?

Karta pracy nr 3 – Obłoki nad Ferrarą

Zbigniew Herbert
Obłoki nad Ferrarą

Marii Rzepińskiej

1

*Białe
podłużne jak greckie łodzie
ostro ścięte od spodu*

*bez żagli
bez wiosel*

*kiedy po raz pierwszy
zobaczyłem je na obrazie Ghirlandaja
sądziłem
że są tworem wyobraźni
fantazją artysty*

ale one istnieją

*białe
podłużne
ostro ścięte od spodu*

*zachód narzuca im kolor krwi
miedzi
złota
i niebieskiej zieleni*

*o zmierzchu
posypane
drobnym
fioletowym
piaskiem*

*suną
bardzo wolno*

są prawie nieruchome

2

*nie mogłem wybrać
niczego w życiu
według mojej woli
wiedzy
dobrych intencji*

*ani zawodu
przytułku w historii
systemu który wyjaśnia wszystko
ani także wielu innych rzeczy
dlatego wybrałem miejsca
liczne miejsca postojów*

- namioty*
- zajazdy na skraju drogi*
- azyle dla bezdomnych*
- gościnne pokoje nocowanie sub love*
- klasztorne cele*
- pensjonaty nad brzegiem morza*

*pojazdy
jak latające dywany
z baśni Wschodu
przenosiły mnie
z miejsca na miejsce
sennego
zachwyconego
udręczonego pięknem świata*

*w istocie
była to mordercza wyprawa*

*splątane drogi
pozorny brak celu
uciekające widnokreśli*

*a teraz widzę jasno
obłoki nad Ferrarą
białe
podłużne
bez żagli
prawie nieruchome
suną wolno
lecz pewnie ku
nieznanym
wybrzeżom*

*to w nich
a nie w gwiazdach
rozstrzyga się
los*

Zadania:

1. Określcie podmiot liryczny (czy tylko podróżnik?), charakter i znaczenie monologu lirycznego.
2. Jakie znaczenie ma dla podmiotu lirycznego wędrówka? Czym ona jest? Posłużcie się cytatem/cytatami.
3. W jakim celu podmiot liryczny opisuje obłoki? Jak to robi? Jakich środków poetyckiego wyrazu używa? Dlaczego w nich, a nie w gwiazdach, rozstrzyga się los?
4. Zinterpretujcie słowa:

*pojazdy
jak latające dywany
z baśni Wschodu
przenosiły mnie
z miejsca na miejsce
sennego
zachwyconego
udręczonego pięknem świata*

*w istocie
była to mordercza wyprawa*

*splątane drogi
pozorny brak celu
uciekające widnokreśli*

Karta pracy nr 4 – Do Yehudy Amichaia

Zbigniew Herbert

Do Yehudy Amichaia

*Bo ty jesteś król a ja tylko księżę
bez ziemi z ludem który mi ufa błędzę po nocy
bezsenny*

*A ty jesteś król i patrzysz na mnie z przyjaźnią
i obawą – jak długo mogę tułać się
po świecie*

– *Długo Yehudo Do końca*

*Nawet gesty mamy inne – gest łaski gest pogardy
gest zrozumienia*

– *O nic ciebie nie proszę oprócz zrozumienia*

*Zasypiam przy ognisku z pięścią pod głową
gdy noc się dopala psy wyją i po górach chodzą
straże*

Zadania:

1. Określcie podmiot liryczny, charakter i znaczenie monologu lirycznego.
2. Sprawdźcie (np.: w Internecie), kim był Yehuda Amichaj i co łączyło go ze Zbigniewem Herbertem.
3. Znajdźcie w tekście cytaty, który odnosi się do metafory życia jako tułaczki, wędrowni, która jest figurą ludzkiego losu.
4. Zinterpretujcie słowa:

*Zasypiam przy ognisku z pięścią pod głową
gdy noc się dopala psy wyją i po górach chodzą
straże.*

Karty pracy do analizy fragmentów filmu

Karta pracy nr 1 – grupa I

1. Jakie znaczenie dla wymowy filmu ma dwukrotne pokazanie Rodrígueza idącego przez miasto – zimą i latem? Co reżyser chce przez to osiągnąć?
2. Zwróćcie uwagę na pracę kamery. Co zauważa widz? Jakie miejsca mija Rodríguez? W jakim planie jest filmowany?
3. Jakie znaczenie ma tu podkład muzyczny – piosenka *Street Boy*?
4. Jakie znaczenie mają słowa córki Rodrígueza: „Nigdy nie mówił, że czuje się zawiedziony. Żył dalej, starając się przetrwać, ponieważ nie można po prostu się poddać”.
5. Dlaczego sceny te można zestawić ze słowami Herberta:
„Jeżeli już będziesz wiedział zamilcz swoją wiedzę na nowo ucz się świata jak joński filozof”?

Czego widz dowiaduje się o życiu Rodrígueza?

Karta pracy nr 2 – grupa II

1. Jak Rodríguez reaguje na wiadomość, że w RPA był wielką gwiazdą?
2. Jakie znaczenie ma dla niego ta podróż? Czego dowiaduje się o sobie?
3. W jaki sposób jest filmowany? Jak zachowuje się na koncertach?
4. Co o nim mówią inni bohaterowie/inne bohaterki? (np. pracownik budowlany, kolega: „Jest jak jedwabnik...”, np. Stephen „Sugar” Segerman: Wszystko się tak bardzo zmieniło. Z wyjątkiem jednej osoby – Rodrígueza. Dla niego nic się nie zmieniło”.
5. Dlaczego sceny te możemy połączyć ze słowami: „dziękuję Ci Panie że stworzyłeś świat piękny i różny”? Czego widz dowiaduje się o życiu Rodrígueza?

Karta pracy nr 3 – grupa III

1. Prześledźcie etapy życia Rodrígueza. Zapiszcie je w punktach (co robił?; kim był?; życie zawodowe; życie prywatne).
2. Przypomnijcie sobie i wypiszcie sceny filmowe, które charakteryzują Rodrígueza jako wędrowca, tułacza.
3. W kontekście całego filmu zinterpretujcie słowa pracownika budowlanego: „Miał tę magiczną cechę, którą posiadali wszyscy prawdziwi poeci i artyści, by uwznioślać rzeczy, by wzbić się ponad przyziemność i monotonię. Ponad wszechogarniającą mierność. (...) Nawet jeśli jego muzyczne nadzieje zostały zniweczone, hart ducha pozostał”.
4. Czy zgadzacie się ze zdaniem, że Rodríguez to niejako współczesny bohater dychotomiczny – pracownik budowlany, który w zaciszu swojego domu wciąż gra na gitarze i tworzy jak wielki artysta?
5. Dlaczego sceny te możemy połączyć ze słowami:

*nie mogłem wybrać
niczego w życiu
według mojej woli
wiedzy
dobrych intencji*

*ani zawodu
przytułku w historii
systemu który wyjaśnia wszystko
ani także wielu innych rzeczy
dlatego wybrałem miejsca
liczne miejsca postojów ?*

Czego widz dowiaduje się o życiu Rodrígueza?

Karta pracy nr 4 – grupa IV

1. Czego dowiedzieliście/dowiedziałyście się z filmu o Stephenie „Sugar” Segermanie? Jaki to człowiek? Co mówi o swoim życiu i poszukiwaniach Rodrígueza?
2. Jakie znaczenie dla wymowy całego filmu ma początkowa scena – podróż „Sugara” samochodem po Kapsztadzie? Co obserwuje widz?
3. „Sugar” podróżuje i Rodríguez podróżuje. Jakie dostrzegacie podobieństwa, a jakie różnice między tymi wędrownkami?
4. Mniej więcej w połowie filmu Sugar „znika”. Jak myślicie, dlaczego takie rozwiązanie wybrał reżyser?
5. Czy życie „Sugara” można sprowadzić do słów:
Bo ty jesteś król a ja tylko księżę
bez ziemi z ludem który mi ufa błędzę po nocy
bezsenny ?

Czego dowiadujemy się tak naprawdę o życiu „Sugara”?

Sixto Rodríguez

Street Boy

*Street boy
You've been out too long
Street boy
Ain't you got enough sense to go home
Street boy
You're gonna end up alone
You need some love and understanding
Not that dead-end life you're planning
Street boy*

*You go home but you can't stay
Because something's always pulling you away
Your fast hellos and quick goodbyes
You're just a street boy
With the streetlights in your eyes
You better get yourself together
Look for something better*

*Street boy
You've been out too long
Street boy
Ain't you got enough sense to go home
Street boy
You're gonna end up alone
You need some love and understanding
Not that dead-end life you're planning
Street boy*

*Your sister says that every week
You just come home to eat and go to sleep
And you make plans you never keep
Because your mind is always in the streets
You better get yourself together
Look for something better*

*Street boy
You've been out too long
Street boy
Ain't you got enough sense to go home
Street boy
You're gonna end up alone
You need some love and understanding
Not that dead-end life you're planning
Street boy*

*There's one last word then I'll conclude
Before you pick up and put on your attitude
Bet you'll never find or ever meet
Any street boy who's ever beat the streets*

*Street boy
Street boy
Street boy
Street boy
Street boy
Street boy*

Proponowana bibliografia:

1. *Czytanie Herberta*, red. P. Czaplński, P. Śliwiński, M. Wiegandt, Poznań 1995.
2. Maciąg W., *O poezji Zbigniewa Herberta*, Wrocław 1986.
3. Opacka-Walasek D., Motyw podróży w poezji Zbigniewa Herberta [w:] *Język Polski w Szkole Średniej*, nr 2, 1999/2000, s. 79-91.
4. Sobolewski T., *Jak się robi rasowy dokument*, „Gazeta Wyborcza” z dn. 29 grudnia 2005.
5. Werner A., *To jest kino*, Warszawa 1999.